

JEMNÁ NARUŠENÍ ŘÁDU

Pracovní list pro studenty SŠ

Za obrazem: doprovodný program k výstavě
Kateřina Vincourová *Skin Care*

Vše, co u nás v Galerii Rudolfinum uvidíte, vás může nadchnout, zaujmout, inspirovat. Může vás to přimět přemýšlet o věcech, o kterých jste dosud nepřemýšleli. Může se vám to i nelíbit, můžete mít pocit, že to není ani trochu hezké, že to nic zajímavého neříká.

Nikdy si ale nemůžete být stoprocentně jisti, že vám neuniklo něco důležitého, co by váš názor mohlo změnit. Nabízíme vám proto několik otázek, které vám mohou pomoci hodnotit aspekty současného umění. Můžete si odpovědi napsat, můžete ale také odpovídat jen v duchu sami sobě.

Kateřina Vincourová *Skin Care*, pohled do instalace, *The Bagrooms*, 2025 © Galerie Rudolfinum, foto Martin Polák

Neptejte se

„Co se mi umělec snaží říct?“
Umělec nic neříká, umělec tvoří.

Ptejte se

„Co mi to, co před sebou vidím
(nebo i slyším), říká?“
Bez diváků není žádné umění!

GALERIE JAKO PROSTOR PRO NEUSTÁLÝ POHYB

Rudolfinum je unikátní prostor. Budova byla postavena v roce 1884 architekty Národního divadla Josefem Zítkem a Josefem Schulzem v novorenesančním stylu. Pod jednou střechou se tu odehrávají výstavy současného umění, přednášky a také koncerty. Výstava, na níž se právě nacházíte, je prezentací tvorby české umělkyně Kateřiny Vincourové, která do Galerie Rudolfinum přináší témata péče, doteku a pomíjivosti. Zkuste se pozorně dívat, klidně se u některých děl zastavte trochu déle, nechte na sebe působit sochy a nadrozměrné prostorové instalace. Výstava se orientuje na bezprostředně žitou zkušenost (diváků a divaček i umělkyně) – tělesnou, emocionální i situační.

Pracovní list můžete využít jako kapesního průvodce výstavou, nebo jej vyplnit třeba až na úplném konci prohlídky. Čeká vás několik uměleckých děl reflektujících tělesnost a materialitu našeho světa. Při procházení výstavou zkuste sami sobě klást otázky, vnímat různé materiály, využitá média, galerijní sály i jednotlivá díla. A nebojte se zeptat i nás, vašich průvodců a průvodkyň, rádi si s vámi budeme o umění povídat.

KDO SE VÍC PTÁ, VÍC SE DOZVÍ

NE/POMÍJÍVÉ MATERIÁLY

Kateřina Vincourová ve svém díle pracuje s principem rozkladu, tedy s neustálým pohybem, destabilizací a pomíjivostí věcí, informací, materiálů i těl. To stojí v protikladu k lidské touze racionalizovat svět a vtiskávat mu neměnný univerzální řád. Vincourová má dle jejích vlastních slov zájem o „hnusný divný věci spotřební“, má „ráda obchody s gumou, s plastama“. Ve svých instalacích hojně využívá umělé materiály jako latex, molitan, nafukovací objekty, galanterní předměty. Zřídka kdy lze v její práci nalézt přírodní materiály, jako je například dřevo. V dřívější tvorbě dokonce pracovala i s moukou, chlebem nebo čokoládou. Proč si myslíte, že si umělkyně tyto materiály vybírá? A jaká témata skrze ně může komunikovat? Jaké nepomíjivé materiály se využívají v tradičním sochařství?

UMĚNÍ DOTEKU

Zásadní politický a filozofický význam a přínos instalačního umění spatřuje Kateřina Vincourová zaprvé v aktivaci diváctví a zadruhé v demonstraci myšlenky rozptýleného, decentralizovaného subjektu. Již zkraje devadesátých let minulého století totiž autorka podtrhla komunikaci s diváctvem jako jeden ze základních kamenů své tvůrčí činnosti – „aby umění nebylo jen elitní záležitostí“. Jakými možnými prostředky oslovuje diváka? Používá k tomu i jiné než zrakové smysly? Pro práci Vincourové je důležitý dotek. „Dotek – jako akt moci dotýkat se a být dotýkán – je pro mě základní životní potřebou. Mé dětství bylo chráněno náručí doteků mých rodičů. Dotek se pro mě rovná porozumění, sounáležitosti bytostí.“ Jakých materiálů byste se vy chtěli fyzicky dotýkat? Znáte jiné umělce a umělkyně, kteří ve svých dílech záměrně pracují s haptičností?

MOLEKULY A ARTÉRIE

V prvním sále Galerie Rudolfinum se rozprostírá dílo *Molekuly* (2006/2025). To nás přivádí do sítě stvořené z tělového dámského prádla vycpaného plážovými míčky různých velikostí. Dílo je pospojováno jakoby v extatickém trojrozměrném tanci. Vzniklé tvary evokují rytmické gymnastky, akvabely či cvičené cirkusové lachtany. Tvarující prádlo má tělo regulovat a dostat pod kontrolu, plážové míče se z něj však snaží vymanit. Každý z objektů tak připomíná soustavu atomů držených v napětí. Vedle nich instalace *Artérie* (2010–2011/2025) vizualizuje křehkou, ale funkční síť napětí, vztahů a cirkulace. Prostorová kresba z galanterních materiálů – pruženek, šlů a zipů – evokuje organickou strukturu cévního systému, ale zároveň i diagram mikrosociálních vazeb rodiny a ve větším měřítku pak struktury celé společnosti. Čím se tato dvě díla podobají a čím liší? Využívají stejné formy a materiály? Proč je podle vás pro dílo Vincourové důležitá forma sítě a jejího napínání?

ČERNÝ DÉŠŤ

Ve třetím sále Kateřina Vincourová vytvořila instalaci, ve které jsou v prostoru na stropě zavěšeny tři gigantické černé objekty, které autorka ambivalentně nazvala *Děšť* (2025). Fungují jako akcent, který diváky a diváčky při pohybu okolním prostorem spolehlivě vykolejí. Mohly by to být slzy z nebe nebo boxerské lapy, především ale mohou evokovat pomníky černého deště. Tak se označuje radioaktivní, dehtovitý déšť s obsahem jaderného spadu, který se poprvé vyskytl po shoení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki a pak znovu po černobylské katastrofě. Kontaminoval vše, čeho se dotkl, a stal se tak krajním příkladem dlouhodobě devastujících následků války. Tři jednoduché tvary stačí, aby si publikum mohlo uvědomit biopolitickou nejistotu. Jak na vás dílo působí? Podobá se ostatním vystaveným dílům? Jakým způsobem zde funguje naddimenzovanost objektů?

OBJEKTY NAPLNĚNÉ VZDUCHEM

Téma společenského rozpadu autorka ohledává v centrálním čtvrtém sále Galerie Rudolfinum, kde je umístěno dílo *Taška* (1999). Nafukovací objekty, v nichž jsou schované matrace a opuštěné osobní předměty, mohou evokovat přístřeší nebo prostor pro odpočinek, ale také pnutí spojená se základními lidskými potřebami. Návštěvníci a návštěvnice si tato útočiště mohou prohlédnout, ale nemají do nich fyzický přístup. Co vidíte vně a co uvnitř? Co vše se může skrývat za symbolem velké plastové tašky a jak se tento symbol odráží v obecném tématu výstavy: *Skin Care*, tedy péče o pokožku nebo obecně o lidské tělo? A jakou významovou roli zde hraje vzduch?

JAK VÝSTAVA PRACUJE S PROSTOREM GALERIE? ZAŠKRTNĚTE TO, S ČÍM SOUHLASÍTE.

Všechna vystavená díla využívají maximální kapacitu sálu.

Architektura sálů je součástí koncepce výstavy.

Výstava záměrně využívá stropy sálů.

Výstava pracuje se zatemňováním prostor.

Pomyslné uzavření kruhu při procházení výstavou je v symbióze s celkovou koncepcí výstavy.

jiné postřehy_____

NA TÉTO ŠKÁLE VYZNAČTE, CO JE NA VÝSTAVĚ PODLE VÁS VÍCE ZASTOUPENO

SOCHA	●	●	●	●	●	●	●	INSTALACE*
TECHNOLOGIE	■	■	■	■	■	■	■	FYZICKÉ UMĚNÍ
ABSTRAKCE	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	REALISMUS
UMĚLÉ MATERIÁLY	●	●	●	●	●	●	●	PŘÍRODNÍ MATERIÁLY

* Instalační umění je umělecký žánr trojrozměrných děl, která jsou často vytvořena přímo pro dané místo a mnohdy tak, aby transformovala vnímání prostoru.

PŘEKVAPILA VÁS NĚČÍM VÝSTAVA A JEJÍ DÍLA? NAPIŠTE NEBO NAKRESLETE, ČÍM.

ZKUSTE POPSAT, KTERÉ DÍLO VE VÁS NEJVÍCE REZONOVALO A JAK.

A KTERÉ VÁS NAOPAK ODRAZOVALO ČI NUDILO?

V ČEM JSOU VYSTAVENÁ DÍLA SPECIFICKÁ? NEHODÍCÍ SE ŠKRTNĚTE.

Vystavená díla vyvolávají silné emoce.

Vystavená díla jsou politicky angažovaná.

Vystavená díla jsou haptická.

Vystavená díla jsou přenositelná do jakéhokoli prostoru.

ZKUSTE NA ZÁKLADĚ ŠKÁLY VYZNAČIT, KTERÝ POJEM JE PODLE VÁS PRO VÝSTAVU PŘILÉHAVĚJŠÍ.

AKTUÁLNOST	●	●	●	●	●	●	●	NADČASOVOST
STÁLOST	■	■	■	■	■	■	■	POMÍJIVOST
HUMOR	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	VÁŽNOST
JEMNOST	●	●	●	●	●	●	●	TVRDOST
DIVÁK	■	■	■	■	■	■	■	DÍLO
DYNAMIKA	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	KLID

RELIÉFY TVÁŘÍ

Sedmá místnost zkoumá odcizení v díle *Ticho* (2025) – vlající stěně z fyzických otisků obličeje či jeho částí, například rtů, pospojovaných do obřího patchworku, který drží pohromadě jen kovové články. Dílo si hraje s myšlenkou analogové a digitální stopy a vytváří intimní, repetitivní soubor variací na téma tváře. Co ve vás plastická instalace vzbuzuje? Proč je důležité, že jsou otisky zhotoveny ze silikonu? Zkuste si nakreslit vlastní soubor tváří, reprezentující ideály krásy.

**JAKÝM ZPŮSOBEM OTEVÍRÁ VÝSTAVA KATEŘINA VINCouroVÁ SKIN CARE
TÉMA VNÍMÁNÍ VLASTNÍ TĚLESNOSTI? MYSLÍTE SI, ŽE NÁS MŮŽE VÉST
K POZITIVNÍMU VZTAHU K ROZPADU A POMÍJIVOSTI VĚCÍ?**

**JAK BYSTE O VÝSTAVĚ MLUVILI S NĚKÝM, KDO JI NEVIDĚL?
PROČ BY MĚL NEBO NEMĚL NA VÝSTAVU PŘIJÍT?**

CO JE PODLE VÁS HLAVNÍ MYŠLENKOU VÝSTAVY?

To bylo jen několik otázek, které je dobré si položit při návštěvě galerie.
Odpovědi jsou vaše, stejně jako další otázky. My máme už jen poslední:
PŘÍŠLI BYSTE ZNOVU?

My budeme rádi. Vaše ↓

Galerie Rudolfinum

Kateřina Vincourová
Skin Care

2. října 2025 – 4. ledna 2026

Vystavující umělkyně: Kateřina Vincourová

Kurátorka: Denisa Kujelová

Vstup volný

Chtěli byste se nás na něco zeptat? Máte pro nás k pracovnímu listu připomínku? Jak se vám s ním pracovalo?
Napište nám na galerie@rudolfinum.org

Chtěli byste se stát součástí Galerie Rudolfinum i vy? **Zašlete nám svoji fotografii z výstavy, na které držíte vyplněný pracovní list v ruce.** Třeba před dílem, které se vám nejvíce líbilo! Každý měsíc vylosujeme tři zaslané fotografie a jejich autory odměníme uměleckým dárkem! **Své fotografie zasílejte na rajnisova@rudolfinum.org.** Co vše se v galerii děje, se dozvíte na www.galerierudolfinum.cz.